

Strasbourg den 7.6.2016
COM(2016) 377 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Handlingsplan för integration av tredjelandsmedborgare

1. INLEDNING

Det finns en betydande mångfald i Europas samhällen, och denna mångfald kommer att fortsätta öka. Idag är 20 miljoner tredjelandsmedborgare bosatta i EU, vilket utgör fyra procent av den sammanlagda befolkningen¹. Varierande grader av mänsklig rörlighet av en mängd olika skäl kommer att vara ett naturligt inslag under 2000-talet, både i Europa och i resten av världen, vilket innebär att EU måste öka beredskapen inte bara när det gäller att hantera migrationsflödena, utan också när det gäller integrationspolitiken med avseende på tredjelandsmedborgare².

EU har redan under flera år stöttat medlemsstaternas integrationspolitik. Rådet (rättsliga och inrikes frågor) bekräftade 2014 på nytt EU:s **gemensamma grundprinciper för en integrationspolitik för invandrare**, som antogs 2004, där en gemensam strategi fastställdes för integration av tredjelandsmedborgare i hela EU³. Europeiska kommissionen införde 2011 en europeisk agenda⁴ för integration av tredjelandsmedborgare i vilken kommissionen uppmanade till en förstärkt och sammanhängande strategi för integration över olika politikområden och på olika myndighetsnivåer. Under dessa år har många medlemsstater utvecklat sin egen integrationspolitik på grundval av sina nationella omständigheter, och EU har spelat en viktig roll när det gäller att stödja en del av dessa åtgärder.

Trots de ansträngningar som gjorts fortsätter dock tredjelandsmedborgare över hela EU att klara sig sämre än EU-medborgarna när det gäller resultaten av sysselsättning, utbildning och social integration⁵. Samtidigt har de senaste åtgärderna för att förbättra hanteringen av det stora antalet personer i behov av skydd som EU för närvarande står inför, inklusive åtgärder rörande omplacering och vidarebosättning⁶, riktat uppmärksamheten på behovet av att de medlemsstater som har mindre erfarenhet av integration ska utveckla effektiva integrationsstrategier.

Att se till att alla de personer som rättmätigt och lagligen befinner sig i EU, oavsett längden på deras vistelse, kan delta och bidra är nyckeln till de europeiska samhällenas framtida välfärd, välbefinnande och sammanhållning. När diskriminering, fördomar, rasism och främlingsfientlighet ökar finns det tvingande juridiska, moraliska och ekonomiska krav på att upprätthålla EU:s grundläggande rättigheter, värderingar och friheter och att fortsätta arbeta för ett samhälle med större sammanhållning överlag. En framgångsrik integration av tredjelandsmedborgare är en fråga av gemensamt intresse för alla medlemsstater.

Genom att investera resurser och energi i integrationspolitiken idag bidrar vi till att göra Europa till ett mer välmående, sammanhängande och inkluderande samhälle på lång sikt. I

¹ Se Eurostat (2015).

² I denna handlingsplan diskuteras integrationen av migranter inklusive flyktingar som är medborgare i länder utanför EU och som lagligen befinner sig i EU. Den rör inte medborgare i EU:s medlemsstater som har invandrarbakgrund från ett tredjeland genom sina föräldrar eller mor- och farföräldrar, och inte heller EU-medborgare som har utövat sin rätt till fri rörlighet och deras familjemedlemmar.

³ Se rådets slutsatser (rättsliga och inrikes frågor) av den 5–6 juni 2014: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/82745.pdf.

⁴ Se KOM(2011) 455 slutlig av den 20 juli 2011.

⁵ Se uppgifter från Eurostat: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migrant_integration_statistics_-_overview och OECD/Europeiska unionen (2015), *Indicators of Immigration Integration 2015 – Settling In*: <http://www.oecd.org/els/mig/Indicators-of-Immigrant-Integration-2015.pdf>.

⁶ Se kommissionens rapporter om omplacering och vidarebosättning: COM(2016) 165 final, COM(2016) 222 final, COM(2016) 360 final.

den europeiska agendan för migration⁷ betonas behovet av effektiva integrationsstrategier för tredjelandsmedborgare. Mot bakgrund av de rådande migrationsutmaningarna, och som tillkännagavs i meddelandet av den 6 april 2016⁸, är det nu dags att se över och stärka den gemensamma strategin på alla politikområden och med avseende på alla berörda aktörer – inklusive EU, medlemsstater, regionala och lokala myndigheter samt arbetsmarknadens parter och civilsamhällets organisationer. Europaparlamentet stöder också detta i sin resolution av den 12 april 2016, som bland annat uppmanar till full delaktighet och tidig integration av alla tredjelandsmedborgare, inklusive flyktingar⁹.

Som föreskrivs i artikel 79.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ligger behörigheten när det gäller integration primärt hos medlemsstaterna, men EU får föreskriva åtgärder för att stimulera och stödja medlemsstaternas verksamhet för att främja integrationen av tredjelandsmedborgare som vistas lagligen på deras territorium, och har en viktig roll när det gäller att stödja, stimulera och samordna medlemsstaternas verksamhet och politik på detta område. Många EU-länder står i det nuvarande läget inför liknande utmaningar, och EU-nivån kan skapa ett mervärde genom den strukturella stöd som erbjuds. Denna handlingsplan innehåller en gemensam politisk ram som ska hjälpa medlemsstaterna vidareutveckla och stärka sin nationella integrationspolitik för migranter från tredjeländer, och beskriver den politiska, operativa och finansiella stöd som kommissionen tillhandahåller för att stödja dem i deras ansträngningar.

2. UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER MED AVSEENDE PÅ INTEGRATION

Forskning tyder på att tredjelandsmedborgare fortsatt stöter på hinder i utbildningssystemet, på arbetsmarknaden och när det gäller att få tillgång till anständigt boende¹⁰. De löper större risk för fattigdom eller social utestängning jämfört med värdlandets medborgare, även när de har ett arbete. Barn löper särskilt hög risk för fattigdom.

Som kommissionen påpekade i sitt meddelande av den 7 april 2016¹¹ måste den nationella ekonomiska och sociala politiken tillgodose det senaste inflödet av migranter och flyktingar från tredjeländer, i synnerhet när det gäller att uppfylla deras omedelbara behov samt möjliggöra deras integration på arbetsmarknaden och samhället. Detta kommer att vara en utmaning för många medlemsstater, men med rätt förutsättningar för snabb och framgångsrik integration utgör det också en möjlighet, särskilt för medlemsstater som genomgår demografiska förändringar. Detta innebär det ekonomiska området, eftersom det finns bevis som tyder på att tredjelandsmedborgare har en positiv finanspolitisk nettoeffekt om de

⁷ Se COM(2015) 240 final av den 13 maj 2012.

⁸ Se COM(2016) 197 final av den 6 april 2016.

⁹ Se Europaparlamentets resolution av den 12 april 2016 om situationen i Medelhavet och behovet av ett helhetsgrepp på migration i EU (2015/2095(INI)).

¹⁰ Tredjelandsmedborgarnas sysselsättningsgrad 2015 var 12,4 procentenheter lägre än för värdländernas medborgare, med särskilt låga nivåer för kvinnor. Migranter från tredjeländer är ofta undersysselsatta, även när de har högskoleexamen. Första generationens invandrare underpresterar i skolan i dubbelt så hög grad (42 %) jämfört med elever med infödda föräldrar (20 %), och underprestationen bland den andra generationen (infödda med utlandsfödda föräldrar) fortsätter att vara hög (34 %). År 2014 befann sig 49 % av tredjelandsmedborgarna i riskzonen för fattigdom eller social utestängning jämfört med 22 % av värdlandets medborgare. Av den unga, utlandsfödda befolkningen upplevde 18,2 % svår materiell fattigdom. Tredjelandsmedborgare levde oftare i överfulla hushåll än den infödda befolkningen.

¹¹ Se Europeiska planeringstermin 2016: Bedömning av framstegen med strukturreformer, förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser samt resultatet av de fördjupade granskningarna enligt förordning (EU) nr 1176/2011 (COM(2016) 95 final/2).

integreras väl i lämplig tid, med början i en tidig integration i utbildningen och på arbetsmarknaden¹².

En underlåtenhet att frigöra potentialen hos tredjelandsmedborgare i EU skulle innebära ett enormt slöseri med resurser, både för de berörda individerna och mer allmänt för vår ekonomi och vårt samhälle¹³. Risken är betydlig att kostnaderna för icke-integration kommer att visa sig vara högre än kostnaden för investeringar i integrationspolitiken.

Integrationen av enskilda måste variera betydligt beroende på skälet till att personen i fråga kommer till EU och på vistelsens förväntade längd samt på personens kompetens, utbildningsnivå och arbetserfarenhet. Högkvalificerade tredjelandsmedborgare som flyttar av ekonomiska skäl kan ofta dra nytta av det integrationsstöd som deras arbetsgivare tillhandahåller, till exempel språklektioner, samt av det nätverk som arbetsmiljön tillgängliggör. Andra tredjelandsmedborgare kanske inte har ett sådant stöd. I synnerhet nyanlända flyktingar har särskilda problem, till exempel sårbarhet på grund av trauman, bristande dokumentation, inklusive vad gäller deras kvalifikationer, samt inaktivitet före och under asylförfarandet¹⁴, men även problem som inte är begränsade till enbart flyktingar, såsom kulturella och språkliga hinder samt stigmatiseringsrisker inom utbildningen och på arbets- och bostadsmarknaderna.

Åtgärder till stöd för integration av tredjelandsmedborgare behöver inte, och bör inte, ske på bekostnad av åtgärder till förmån för andra utsatta eller mindre gynnade grupper eller minoriteter. En allmän samordning av integrationen av tredjelandsmedborgare är och bör i själva verket vara en integrerad del av arbetet med att modernisera och bygga upp en inkluderande social-, utbildnings-, arbetsmarknads-, hälso- och sjukvårds- samt jämställdhetspolitik, för att erbjuda meningsfulla möjligheter för alla att delta i samhället och ekonomin. Den kommande nya kompetensagendan för Europa¹⁵ syftar till att stärka humankapitalet och anställbarheten i Europa, vilket skulle bidra till EU:s totala konkurrenskraft. Samtidigt kan särskilda riktade åtgärder motsvara integrationsbehoven hos migrantgrupper från särskilda tredjeländer, oavsett om migranterna är nyanlända och har rätt till uppehållstillstånd eller om de varit i EU under ett antal år¹⁶.

3. ATT BYGGA UPP SAMHÄLLEN SOM UTMÄRKS AV SAMMANHÅLLNING

Att utarbeta en effektiv integrationspolitik, både för de tredjelandsmedborgare som nyligen har anlänt och har rätt till uppehållstillstånd och för de som har varit i EU under en längre tid, handlar om att göra långsiktiga investeringar. Effektiva och rättvisa integrationsåtgärder

¹² Se till exempel OECD, *The Fiscal Impact of Immigration in OECD Countries*, i *International Migration Outlook 2013*, och kommissionens översyn av politiken, *Research on Migration: Facing Realities and Maximising Opportunities*, 2016.

¹³ Se dokument från Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans: [An Economic Take on the Refugee Crisis](#).

¹⁴ Medlemsstaterna har enligt EU-rätten särskilda skyldigheter – särskilt i enlighet med direktivet om normer för mottagande (2013/33/EU) och skyddsdirektivet (2011/95/EU) – att ge asylsökande lämpliga mottagningsvillkor redan från början för att säkerställa ett likvärdigt tillträde till arbetsmarknaden och underlätta möjligheten att få jobb när skyddsstatus beviljats, samt att garantera likabehandling när det gäller erkännande av utbildningsbevis och föreskriva särskilda lättnader.

¹⁵ Se *En ny kompetensagenda för Europa. Samarbete för att stärka humankapitalet, anställbarheten och konkurrenskraften*, COM(2016) 381.

kräver tillräckliga politiska, sociala och ekonomiska investeringar som kommer att vara till nytta för alla våra samhällen på lång sikt.

Erfarenheten visar att integrationspolitiken fungerar bäst när den är avsedd att garantera förekomsten av sammanhängande system som underlättar deltagandet och egenmakten för alla i samhället – såväl tredjelandsmedborgare som medborgarna i de samhällen där de bosätter sig. Detta innebär att integrationen bör gå utöver att delta i arbetsmarknaden och behärska språket i värdlandet: integration är som effektivast när den är förankrad i vad det innebär att leva i olika europeiska samhällen.

Europeiska unionen bygger på grundläggande värderingar inklusive demokrati, rättsstatsprincipen och respekt för de grundläggande rättigheterna. I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna föreskrivs många rättigheter av avgörande betydelse för integrationsprocessen, däribland yttrandefrihet och religionsfrihet liksom rätten till jämlikhet och icke-diskriminering. Att förstå och stödja dessa grundläggande värderingar är en viktig del av att leva och delta i värdsamhället. Samtidigt skyddar dessa rättigheter även tredjelandsmedborgaren och främjar hans eller hennes integration i samhället. Med avseende på detta har rådet diskuterat integration av tredjelandsmedborgare inom ramen för 2016 års dialog om rättsstatsprincipen¹⁷, där vikten av att vägledas av grundläggande värderingar åter bekräftades, såsom vikten av principen om en dubbelriktad integrationsprocess.

Denna dynamiska dubbelriktade integrationsprocess innebär inte bara att man *förväntar sig* att tredjelandsmedborgare ska anamma EU:s grundläggande värderingar och lära sig värdlandets språk, men även att man *erbjuder* dem meningsfulla möjligheter att delta i ekonomin och samhället i den medlemsstat där de bosätter sig.

Att aktivt bidra och tillåtas att bidra till det politiska, kulturella och sociala livet är minst lika viktigt för att skapa en känsla av tillhörighet och av att vara helt förankrad i värdsamhället, och för att bygga socio-ekonomiskt blomstrande samhällen. Utvecklingen av välkomnande och inkluderande samhällen med betydande mångfald är en process som är i behov av engagemang både från tredjelandsmedborgarnas och värdsamhällets sida. Ett främjande av interkulturell dialog, inklusive interreligiös dialog mellan trossamfund, och av respekten för mänskliga rättigheter och europeiska värderingar, är av avgörande betydelse.

4. CENTRALA POLITISKA PRIORITERINGSOMRÅDEN OCH VERKTYG TILL STÖD FÖR INTEGRATION INOM EU

En lyckad integration är en process som sker över en längre tid, men framför allt över många olika politikområden – t.ex. utbildning, sysselsättning, företagande, kultur – och i olika sammanhang. På grundval av den europeiska agendan för integration från 2011 anges i denna handlingsplan politiska prioriteringar och verktyg till stöd för genomförandet av dessa prioriteringar.

4.1 Politiska prioriteringar

Man måste prioritera särskilda åtgärder som ska vidtas både på EU- och medlemsstatsnivå för att stärka och stödja integrationen på viktiga politikområden.

¹⁷ Se <http://www.consilium.europa.eu/sv/meetings/gac/2016/05/24/>

4.1.1 Åtgärder före avresan/före ankomsten

Att så tidigt som möjligt i migrationsprocessen ge stöd till tredjelandsmedborgare har visat sig vara avgörande för en framgångsrik integration. En utgångspunkt är att om möjligt vidta åtgärder före avresan och före ankomsten som riktar sig både till de personer som anländer från tredjeländer och till värdsamhället. Sådana åtgärder kan vara till nytta för enskilda oavsett deras skäl för att lagligen flytta till EU, men de kan vara särskilt viktiga för att förbereda vidarebosättningen av flyktingar. Eftersom medlemsstaterna nu bör påskynda genomförandet av vidarebosättningsbeslutet från juni 2015¹⁸, det humanitära mottagandesystemet för Turkiet¹⁹ och vidarebosättningsprogrammet enligt 1:1-principen i enlighet med uttalandet från EU och Turkiet²⁰, blir det allt viktigare att ytterligare utveckla de åtgärder som vidtas före avresan för att underlätta integrationen, särskilt också med tanke på det kommande strukturerade vidarebosättningsystemet, som presenterades i meddelandet av den 6 april 2016²¹.

För de berörda tredjelandsmedborgarna, i synnerhet de som kommer för att arbeta eller av familjescäl men även flyktingar som ska vidarebosättas, kan språkutbildning och arbetsrelaterad utbildning före avresan påskynda integrationen i deras framtida miljö. Om de åtgärder som ska vidtas före avresan utarbetas gemensamt av ursprungs- och destinationsländerna har de visat sig vara särskilt effektiva för att påskynda integrationen. Samarbetet med ursprungs- och transitländerna i denna fråga är dock fortfarande inte tillräckligt utvecklat. Kommissionen föreslår i sitt meddelande om en ny partnerskapsram med tredjeländer inom den europeiska migrationsagendan²² en enhetlig och skräddarsydd strategi för att tillsammans med medlemsstaterna utveckla instrument, verktyg och påtryckningsmedel för att uppnå heltäckande partnerskap med tredjeländer för att hantera migrationen bättre. Till exempel kommer kommissionen att arbeta med medlemsstaterna för att stärka samarbetet med utvalda tredjeländer för att uppfylla åtagandena i handlingsplanen som undertecknades vid toppmötet om migration i Valletta i november 2015²³, inklusive åtgärder före avresan.

Med avseende på vidarebosättning av flyktingar är följande åtgärder viktiga inslag när det gäller att göra integrationsprocessen lättare när de når sina destinationsländer: att ge dem information om vidarebosättningslandet, hjälpa dem att bygga upp realistiska förväntningar om sitt nya liv, göra dem medvetna om sina rättigheter och skyldigheter samt utrusta dem med språk och andra färdigheter som kan hjälpa dem att lyckas i sin nya miljö.

Teknik, sociala medier och internet måste användas på innovativa sätt under alla stadier av integrationsprocessen, inklusive före avresan. Vissa medlemsstater har utvecklat online-verktyg, till exempel appar, för att informera nyanlända asylsökande om deras rättigheter och om värdsamhället, eller för att tillhandahålla grundläggande språkutbildning eller praktisk information som kan underlätta vardagslivet.

På liknande sätt kan åtgärder före ankomsten bidra till att förbereda mottagarsamhällena på ankomsten av tredjelandsmedborgare och medverka till att skapa empati och förståelse för att övervinna fördomar samt till att främja en öppen och välkomnande attityd. Många

¹⁸ Se C(2015) 3560 final.

¹⁹ Se C(2015) 9490.

²⁰ Se <http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>

²¹ Se COM(2016) 197 final av den 6 april 2016.

²² Se kommissionens meddelande om en ny partnerskapsram med tredjeländer inom den europeiska migrationsagendan, COM(2016) 385, 7 juni 2016.

²³ Se http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2015/11/ACTION_PLAN_EN_pdf/

medlemsstater vidtar redan någon form av åtgärder före ankomsten för de lokalsamhällen som mottar vidarebosatta flyktingar. Till exempel har Share-projektet, som medfinansieras av Europeiska kommissionen och syftar till att skapa förbindelser mellan regionala och lokala myndigheter i EU samt deras partner i det civila samhället som deltar i vidarebosättning och integration av flyktingar, utvecklat ”Share City Curriculum”, en verktygslåda för att välkomna, stödja och ge egenmakt åt vidarebosatta flyktingar²⁴.

Mot bakgrund av genomförandet av åtagandena om vidarebosättning kommer kommissionen att ge ytterligare finansiellt stöd till medlemsstaterna när det gäller att vidta effektiva åtgärder före avresan, och öka samarbetet med de berörda internationella aktörerna, såsom Internationella organisationen för migration (IOM). Kommissionen har föreslagit att det nya organet Europeiska unionens asylbyrå ska spela en nyckelroll när det gäller att underlätta och övervaka utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna, även avseende integrationsåtgärder som vidtas före avresan²⁵.

Kommissionen kommer att

- inleda projekt till stöd för åtgärder före avresan och före ankomsten för lokalsamhällen, inklusive inom ramen för program för vidarebosättning med fokus på prioriterade tredjeländer,
- samarbeta med medlemsstaterna för att stärka samarbetet med utvalda tredjeländer rörande åtgärder före avresan, inklusive inom ramen för Vallettahandlingsplanen.

När medlemsstaterna stärker sin integrationspolitik uppmuntras de att

- främja privata sponsringsprogram²⁶ för vidarebosättning av flyktingar, för att aktivt involvera lokalsamhällena i integrationsprocessen för tredjelandsmedborgare,
- överväga att delta i flerpartsprojekt för vidarebosättning av flyktingar, såsom EU-projektet för underlättande av vidarebosättning och mottagande av flyktingar genom kunskapsutbyte²⁷,
- tillhandahålla information före avresan för att förbereda enskilda för ankomsten till EU, inklusive genom att utnämna integrationssambandsansvariga på ambassader i viktiga tredjeländer.

4.1.2 Utbildning

Utbildning tillhör de mest kraftfulla integrationsverktygen, och tillgången till utbildning bör garanteras och främjas så tidigt som möjligt. Att förvärva grundläggande färdigheter utgör såväl grunden för vidare kunskapsinhämtning som inkörsporten till sysselsättning och social integration.

²⁴ Se slutrapporten <http://www.euocities.eu/euocities/news/-Building-a-resettlement-network-of-European-cities-and-regions-SHARE-project-publication-WSPO-A9SHLX>.

²⁵ Se COM(2016) 197 final av den 6 april 2016.

²⁶ Inom ramen för de privata sponsringsprogrammen står civilsamhällets organisationer eller grupper av individer för kostnaden för vidarebosättningen och tar hand om den första integrationen av vidarebosatta flyktingar i samarbete med lokalsamhällena.

²⁷ EU-FRANK projektet: Att underlätta vidarebosättning och mottagande av flyktingar genom kunskapsutbyte: ett EU-projekt som bedrivs av svenska Migrationsverket mellan 2016–2020.

Att lära sig språket i mottagarlandet är avgörande för tredjelandsmedborgare för att de ska lyckas med sin integrationsprocess. SpråkinTEGRATIONSprogram bör tillhandahållas så tidigt som möjligt efter ankomsten och anpassas till varje enskild persons språkliga kompetensbehov, och språkinläring bör kombineras med inläring av andra färdigheter och annan kompetens eller arbetserfarenheter. Särskilda ansträngningar bör göras så att dessa kurser når såväl kvinnor som män.

Alla barn, oavsett deras familjebakgrund eller kulturella bakgrund eller kön, har rätt till utbildning för att främja deras utveckling. Flyktingbarn kan mycket väl ha haft ett uppehåll i sin utbildning eller i vissa fall inte kunnat gå i skolan alls, och behöver skraddarsytt stöd inklusive stödklasser för att hinna ikapp. Lärarna måste ha de kunskaper som krävs för att hjälpa dem, och bör stödjas i sitt arbete i alltmer heterogena klassrum, även i syfte att förebygga misslyckade skolutbildningar och utbildningsmässig segregation.

Förskoleverksamhet och barnomsorg är grundläggande för integrationen av familjer och barn från tredjeländer. De spelar en viktig roll när det gäller att lära sig att leva tillsammans i heterogena samhällen och förvärva språklig kompetens. Att investera i förskoleverksamhet och barnomsorg har visat sig vara effektivt för att bekämpa fattigdom och social utestängning, och se till att alla barn får chansen att förverkliga sin fulla potential.

Att få en förståelse av det mottagande samhällets lagar, kultur och värderingar är av avgörande betydelse för tredjelandsmedborgare för att förstå de skyldigheter som är kopplade till deras nya liv i det mottagande samhället och för att aktivt delta i det. Utbildning spelar en stor roll när det gäller socialisering av barn och kan främja den sociala sammanhållningen och den ömsesidiga förståelsen mellan tredjelandsmedborgare och de mottagande samhällena. Frågan om att införa medborgarkunskapskurser i gymnasieskolan bör undersökas ytterligare. Icke-formellt lärande (t.ex. inom ungdomsföreningar, kultur och sport) spelar också en nyckelroll när det gäller att komplettera den integration som sker genom den formella utbildningen i skolor eller på universitet och högskolor.

Inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa kommer kommissionen att föreslå åtgärder för att främja kompetensutvecklingen för lågutbildade och lågkvalificerade personer, vilket skulle kunna vara till nytta för tredjelandsmedborgare²⁸.

Kommissionen kommer att

- tillhandahålla språkbedömning och språkkurser online för nyanlända tredjelandsmedborgare, särskilt flyktingar, inom ramen för Erasmus+ (100 000 licenser för webbaserade språkkurser kommer att ges till flyktingar under tre års tid),
- främja evenemang för ömsesidigt lärande (s.k. peer learning) om viktiga politiska åtgärder, såsom välkomstklasser, kompetens- och språkbedömning, stöd för ensamkommande barn, interkulturell medvetenhet, erkännande av akademiska meriter och integration inom den högre utbildningen,
- stödja skolsamhället när det gäller att främja en inkluderande utbildning och ta itu med de särskilda behov som studerande migranter har genom kommissionens onlineplattform [School Education Gateway](#),
- ta bort hinder för deltagandet av flickor och pojkar från tredjeländer i förskoleverksamheten genom att utveckla den europeiska kvalitetsramen för

²⁸ Se *En ny kompetensagenda för Europa. Samarbeta för att stärka humankapitalet, anställbarheten och konkurrenskraften*, COM(2016) 381.

förskoleverksamhet och barnomsorg, däribland stöd till förskolans och barnomsorgens personal så att de kan reagera på enskilda familjers särskilda situation,

- stödja kompetensutvecklingen för lågutbildade och lågkvalificerade personer inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa.

När medlemsstaterna stärker sin integrationspolitik uppmuntras de att

- utrusta lärare och skolans personal med den kompetens som behövs för att hantera mångfalden, och främja rekryteringen av lärare med invandrarbakgrund,
- främja och stödja deltagandet av invandrarbarn i förskola och barnomsorg.

4.1.3 Integration på arbetsmarknaden och tillgång till yrkesutbildning

Sysselsättning utgör en central del av integrationsprocessen. Att hitta ett jobb är av grundläggande betydelse för att kunna ta del av det ekonomiska och sociala livet i värdlandet, eftersom det garanterar tillgång till ett anständigt boende och anständiga levnadsförhållanden samt ekonomisk integration. En fullständig integration på arbetsmarknaden i lämplig tid kan också bidra till att uppfylla EU:s växande behov av särskilda färdigheter samt att förbättra hållbarheten i välfärdssystemen mot bakgrund av en åldrande befolkning och arbetsstyrka. I själva verket är sysselsättning vanligtvis den enskilda faktor som är viktigast för tredjelandsmedborgarnas totala nettobidrag till de offentliga finanserna²⁹. Att stödja entreprenörskap, bland annat genom tillgång till befintliga stödordningar med mikrokrediter, är också ett viktigt sätt att främja tredjelandsmedborgarnas bidrag till ekonomin och till samhället i stort.

Tredjelandsmedborgares sysselsättningsgrad ligger dock fortfarande under genomsnittet för värdlandets medborgare i de flesta medlemsstater³⁰. Många tredjelandsmedborgare är överkvalificerade för sina jobb eller arbetar under mindre gynnsamma villkor när det gäller löner, anställningsskydd, överrepresentation inom vissa sektorer och karriärmöjligheter³¹. Kvinnor tenderar att ha särskilt låga sysselsättnings- och verksamhetsnivåer³² och det är därför nödvändigt att särskilt fokusera på deras integration på arbetsmarknaden.

Att underlätta kontrollen av färdigheter och erkännandet av kvalifikationer är avgörande för att se till att enskilda personers kompetens utnyttjas fullt ut. Detta är särskilt viktigt för flyktingar, som kanske inte har de nödvändiga handlingarna som styrker deras tidigare utbildning och kvalifikationer, och som kan ha tvingats avbryta sin utbildning eller som inte har fått någon formell utbildning.

Vid det sociala trepartstoppmötet³³ den 16 mars 2016 lade de europeiska arbetsmarknadsparterna på branschövergripande nivå fram ett gemensamt uttalande rörande

²⁹ Se dokument från Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans: [An Economic Take on the Refugee Crisis](#).

³⁰ Se Eurostat, [Migrant integration in the labour market](#) av den 6 juni 2016.

³¹ Mer än 40 % av arbetare från tredjeländer med hög utbildning arbetar i yrken på medelhög nivå eller i lågkvalificerade yrken jämfört med omkring 20 % bland värdlandets medborgare (Eurostat, Arbetskraftsundersökningen).

³² Under 2015 yrkesarbetade under hälften av de kvinnliga tredjelandsmedborgarna, vilket är mer än 16 procentenheter lägre än sysselsättningsgraden för kvinnor som är EU-medborgare.

³³ Vid det sociala trepartstoppmötet, som äger rum två gånger om året, samlas ledarna för EU-institutionerna och arbetsmarknadens parter i EU för att diskutera aktuella frågor.

flyktingkrisen³⁴ där de betonar vikten av flyktingars integration i utbildning och arbetsliv samt i samhället i stort, och där de talar för en heltäckande lösning av analys och kontroll av färdigheter, med beaktande av ekonomiska behov.

Även om EU:s lagstiftning redan ger flyktingar samma tillgång till arbetsmarknaden som medborgare, kommer aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder – övergripande såväl som riktade – fortsatt att vara nödvändiga för att underlätta deras deltagande på arbetsmarknaden. Kommissionen välkomnar det faktum att vissa medlemsstater ger tillgång till arbetsmarknaden mycket tidigare än den tidsfrist på nio månader som fastställs i direktivet om mottagningsvillkor (t.ex. Belgien, Italien, Rumänien). Kommissionen välkomnar även en lindring av villkoren (Tyskland) för att asylsökande ska få tillgång till arbetsmarknaden, samt initiativen för att koppla placeringen av asylsökande och flyktingar till möjligheter till sysselsättning (Sverige, Danmark, Finland, Portugal, Estland). Trots denna utveckling kvarstår dock i praktiken betydande hinder för ett inträde på arbetsmarknaden.

En tidig integration i yrkesutbildningen med en stark arbetsplatsbaserad inlärningsdimension kan visa sig vara särskilt effektiv för vissa tredjelandsmedborgare för att ge dem grundplåten till en framgångsrik integration på arbetsmarknaden och till deras utveckling mot en högre kompetensnivå. Kommissionen kommer att använda befintliga politiska initiativ och program (Europeiska alliansen för lärlingsutbildning, Europeiska pakt för ungdomsfrågor, Erasmus+ och Utbildning 2020, osv.) för att främja det ömsesidiga lärandet och ett utbyte av lovande metoder för integration på yrkesutbildningsområdet.

En tidig aktivering av och ett ingripande till förmån för utsatta unga människor som varken arbetar eller studerar, inklusive unga tredjelandsmedborgare, är ytterst viktiga för att säkerställa en skyndsam integration i utbildning, i praktik- eller lärlingsutbildning eller på arbetsmarknaden. Kommissionen kommer att undersöka möjligheterna till att ytterligare förbättra den uppsökande verksamheten med avseende på sårbara unga människor som varken arbetar eller studerar, inklusive tredjelandsmedborgare, inom ramen för den befintliga ungdomsgarantin, och med deltagande av den privata sektorn där så är möjligt.

Kommissionen kommer att utarbeta åtgärder och verktyg inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa till stöd för profilering av färdigheter och erkännande av kvalifikationer för tredjelandsmedborgare³⁵.

Kommissionen kommer att

- bygga upp ett online-arkiv med lovande metoder för integration på arbetsmarknaden för flyktingar och, om det finns goda utsikter att bevilja dem skydd, asylsökande, som en kunskapskälla som kan användas av beslutsfattare i medlemsstaterna,
- inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa a) utveckla en ”verktygslåda för färdigheter och kvalifikationer” för att stödja en skyndsam identifiering av nyanlända tredjelandsmedborgares färdigheter och kvalifikationer, b) se till att bättre information om praxis för och beslut rörande erkännanden av kvalifikationer i olika länder samlas in

³⁴ Se https://www.etuc.org/sites/www.etuc.org/files/press-release/files/14.03.16_final_eco_soc_partners_message_refugee_crisis.pdf

³⁵ Se *En ny kompetensagenda för Europa. Samarbete för att stärka humankapitalet, anställbarheten och konkurrenskraften*, COM(2016) 381.

via Europassportalen, och c) förbättra insynen i och förståelsen av kvalifikationer som förvärvats i tredjeländer genom en översyn av den europeiska referensramen för kvalifikationer,

- ge särskilt stöd för tidiga erkännanden av tredjelandsmedborgares, inklusive flyktingars, akademiska meriter, bland annat genom ett ökat samarbete mellan nationella informationscentrum rörande erkännande av akademiska betyg (Naric) och genom utbildning av personalen på mottagningsenheterna,
- inleda projekt (inom ramen för Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) och Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation) för att främja flyktingars integration på arbetsmarknaden, ”snabbspår” in på arbetsmarknaden samt yrkesinriktad utbildning och arbetsmarknadsintegration för kvinnor,
- identifiera bästa praxis för att främja och stödja migranters entreprenörskap och finansiera pilotprojekt för spridningen av bästa praxis.

När medlemsstaterna stärker sin integrationspolitik uppmuntras de att

- stödja snabbspår in på arbetsmarknaden för nyanlända tredjelandsmedborgare, till exempel genom en tidig bedömning av deras färdigheter och kvalifikationer, en kombinerad språkutbildning och arbetsplatsbaserad utbildning samt särskild vägledning och mentorskap,
- undanröja hinder för att säkerställa en effektiv tillgång till yrkesutbildning och arbetsmarknad för flyktingar och, där det finns goda utsikter att bevilja dem skydd, för asylsökande,
- så snart som möjligt bedöma, kontrollera och erkänna tredjelandsmedborgares färdigheter och kvalifikationer, och att då fullt ut utnyttja de verktyg som finns tillgängliga på EU-nivå,
- uppmuntra till entreprenörskap genom skräddarsydda handelsutbildningar och mentorskap samt genom att göra generella stödstrukturer för entreprenörskap tillgängliga för tredjelandsmedborgare.

4.1.4 Tillgång till grundläggande tjänster

Tillgång till adekvata bostäder till ett överkomligt pris är ett grundläggande villkor för att tredjelandsmedborgare ska kunna påbörja sina liv i det nya samhället, men detta utgör en stor utmaning mot bakgrund av de nuvarande inflödena, både vad gäller den första mottagningsfasen och långsiktiga bostadslösningar som ändå ger tillräckliga möjligheter till att få ett arbete. Ansvar för bostadspolitiken faller inom medlemsstaternas nationella behörighet, men kommissionen stöder medlemsstaterna både inför omedelbara bostadsutmaningar som rör flyktingkrisen och när det gäller att tillhandahålla medel för ett lämpligt subventionerat boende till ett överkomligt pris³⁶. Europeiska investeringsbanken kan också ge stöd, såsom finansiering för mottagningscentrum, tillfälligt boende under

³⁶ Subventionerade bostäder kan stödjas inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfondprogrammen för 2014–2020.

asylansökningsfasen, och mer långsiktiga subventionerade bostäder för tredjelandsmedborgare som beviljas asyl³⁷.

Det nya europeiska nätverket om integration och partnerskapen inom ramen för EU-agendan för städer³⁸ (se 4.2.1 nedan) kommer att erbjuda en ram där städer, medlemsstater och andra intressenter kan utbyta erfarenheter och bästa praxis om den urbana dimensionen av mångfald och migration, bland annat med avseende på hur man tar itu med geografisk isolering och gettoisering, och hur man identifierar flaskhalsar och konkreta åtgärder.

Det finns belägg för att ohälsa och en bristande tillgång till hälso- och sjukvård kan vara ett grundläggande och varaktigt hinder för integration som har inverkan på nästan alla områden i livet och som påverkar möjligheterna till att arbeta, utbilda sig, lära sig värdlandets språk och interagera med offentliga institutioner. Särskilt under den första mottagningsfasen är det viktigt att säkerställa tillgången till hälso- och sjukvård, men tredjelandsmedborgare kan uppleva särskilda problem när det gäller att få tillgång till den allmänna hälso- och sjukvården, i synnerhet rörande hanteringen av obekanta hälso- och sjukvårdssystem och en effektiv kommunikation med vårdpersonalen. Kommissionen kommer att finansiera projekt som stöder bästa praxis i tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster för utsatta personer, särskilt flyktingar. Dessutom har kommissionen tillsammans med Europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) och Internationella organisationen för migration (IOM) utarbetat en personlig hälsojournal som kan bidra till att fastställa tredjelandsmedborgares hälsobehov och underlätta tillhandahållandet av hälso- och sjukvård.

Kommissionen kommer att

- främja användningen av EU-medel för mottagning, utbildning, bostäder, hälsovård och sociala infrastrukturer för tredjelandsmedborgare,
- stärka samarbetet med Europeiska investeringsbanken för att tillhandahålla finansiering för tillfälliga bostäder och hälsovårdsanläggningar för nyanlända tredjelandsmedborgare samt subventionerade bostäder,
- främja utbyten med ömsesidigt lärande mellan medlemsstater och städer i form av studiebesök, kollegiala granskningar och utbyte av bästa praxis om hur man hanterar utmaningar rörande bostäder, inklusive geografisk isolering och gettoisering,
- stödja bästa praxis i tillhandahållandet av vård för sårbara tredjelandsmedborgare och flyktingar, inbegripet kvinnor, barn och äldre personer, inom ramen för folkhälsoprogrammet,
- utarbeta pilotutbildningsmoduler för vårdpersonal om hälsa för tredjelandsmedborgare och flyktingar i syfte att uppgradera och stärka primärvårdspersonalens färdigheter och förmåga, och främja en helhetssyn på vård av tredjelandsmedborgare och flyktingar.

³⁷ Hittills har tre lån godkänts för totalt cirka 800 miljoner euro som lånefinansiering till förmån för uppskattningsvis 250 000 flyktingar (Tyskland och Frankrike, total projektkostnad cirka 1,6 miljarder euro med ett ytterligare lån som är under bedömning). Europeiska investeringsbanken finansierar även kostnaderna för ytterligare utbildning och socialt stöd för flyktingar i samband med bostadsinvesteringar.

³⁸ Se http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/agenda/.

När medlemsstaterna stärker sin integrationspolitik uppmuntras de att

- se till att det finns en samordnad strategi där bostadspolitiken integreras med en rimlig tillgång till sysselsättning, sjukvård och sociala tjänster, samt sektorsövergripande samarbeten, bland annat genom att stärka kommunikationen mellan de lokala, regionala och nationella nivåerna,
- skapa kompetensnätverk med hälsoexperter, till exempel på området flyktingars psykiska hälsa – särskilt posttraumatisk stress – genom ett nära samarbete mellan hälso- och sjukvårdsmyndigheter, icke-statliga organisationer och sjukvårdspersonalens organisationer för att förebygga och tidigt upptäcka problem och tillhandahålla stöd och behandling.

4.1.5 Ett aktivt deltagande och social integration

Det är ytterst viktigt att tredjelandsmedborgarna själva medverkar i utformningen och genomförandet av integrationspolitiken för att förbättra deras deltagande och integrationsresultat. Integration handlar inte bara om att lära sig språket, hitta en bostad eller få ett jobb. Det handlar också om att spela en aktiv roll i den lokala, regionala och nationella gemenskapen, om att utveckla och upprätthålla genuina kontakter med människor via sociala och kulturella aktiviteter samt idrottsaktiviteter och även politiskt engagemang.

Vid utvecklingen av integrationspolitiken på EU-nivå eller på nationell eller lokal nivå bör särskild uppmärksamhet ägnas åt genusaspekter och åt situationen för barn – inklusive ensamkommande barn och barn som skilts från sina föräldrar³⁹ – och personer i potentiellt utsatta omständigheter, inklusive offer för könsbaserat våld och personer som tillhör religiösa och etniska minoriteter som skulle kunna utsättas för diskriminering eller stå inför oproportionerligt stora integrationshinder.

Kommissionen kommer att inleda en dialog med medlemsstaterna för att se till att frågor rörande genusdimensionen och situationen för migrerande kvinnor beaktas i de planerade strategierna och finansieringsinitiativen, bland annat när det gäller åtgärder som medfinansieras genom EU-medel⁴⁰.

Att redan från början främja utbytet med det mottagande samhället genom volontärarbete samt idrotts- och kulturaktiviteter underlättar dialoger och ömsesidig förståelse. Det kan ha fördelar både för nyanlända tredjelandsmedborgare (genom att få dem att känna sig delaktiga i sitt nya samhälle och bidra till förståelsen av värderingar och normer) och för värdsamhället genom att öka acceptansen och bidra till att skapa en välkomnande attityd. Idrottsklubbar, ungdomsorganisationer och kulturella organisationer i EU arbetar redan aktivt med att engagera nyanlända personer i sin verksamhet. Den europeiska volontärtjänsten stöder volontärarbete, till exempel på välkomstcentrum. Detta skapar således kopplingar mellan asylsökande och unga europeer och bidrar till att asylsökande får en bättre förståelse av europeisk kultur och värderingar.

Alla i EU – vare sig de är EU-medborgare eller inte – är enligt lag skyddade mot diskriminering på arbetet eller med avseende på tillgång till arbete på grund av ras eller

³⁹ Se kommissionens meddelande om lägesrapporten om genomförandet av de prioriterade åtgärderna i den europeiska migrationsagendan, COM(2016) 85 final.

⁴⁰ Rådgivande kommittén för jämställdhet (vars ledningsstruktur sköts av kommissionen) kommer innevarande år att utfärda ett yttrande om jämställdhetsintegrering i agendan för migration.

etniskt ursprung, religion eller övertygelse, och mot diskriminering när det gäller utbildning, social trygghet och tillgång till varor och tjänster på grund av ras eller etniskt ursprung⁴¹. Dessa rättigheter måste garanteras av medlemsstaterna och det behövs en snar enighet rörande kommissionens förslag att genomföra ramen mot diskriminering på grund av bland annat religion⁴².

Att bekämpa diskriminering och främja en positiv inställning till mångfald, såväl som att bekämpa rasism, främlingsfientlighet och särskilt hatpropaganda, både genom ett genomförande av de berörda EU-reglerna⁴³ och den nationella lagstiftningen samt genom riktade politiska åtgärder, är och bör vara en integrerad del av en effektiv integrationspolitik.

Kommissionen kommer att

- inleda projekt för att främja den interkulturella dialogen, den kulturella mångfalden och de gemensamma europeiska värderingarna genom kultur, film och konst (Kreativa Europa),
- inleda projekt för att främja den sociala integrationen genom ungdom och sport (Erasmus+),
- föreslå att ge större prioritet till åtgärder inom den europeiska volontärtjänsten för integration av flyktingar och asylsökande i de nya samhällena,
- utarbeta handböcker och verktyglådor för aktörer rörande kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer, interkulturell dialog, tredjelandsmedborgares aktiva deltagande i värdsamhällenas politiska, sociala och kulturella liv samt i idrott, och rörande vad ungdomsarbete kan bidra med,
- inleda projekt inom ramen för olika EU-fonder för att främja deltagande i det politiska, sociala och kulturella livet samt i idrotten, främja den sociala integrationen genom utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, förebygga och bekämpa diskriminering, könsbaserat våld, rasism och främlingsfientlighet, inklusive hatbrott och hatpropaganda, och främja en bättre förståelse mellan olika samhällsgrupper, inklusive religiösa samfund,
- fortsätta samarbeta med Europaparlamentet och rådet för att anta direktivet mot diskriminering.

När medlemsstaterna stärker sin integrationspolitik uppmuntras de att

- främja utbytet med värdsamhället från första början genom volontärarbete samt idrotts- och kulturaktiviteter,
- öka tredjelandsmedborgarnas deltagande i de lokala demokratiska strukturerna,
- investera i projekt och åtgärder för att bekämpa fördomar och stereotyper (t.ex. informationskampanjer, utbildningsprogram),
- fullt ut genomföra lagstiftningen om bekämpning av rasism och främlingsfientlighet och

⁴¹ Se rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 och rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000.

⁴² Se förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, KOM(2008) 426 slutlig.

⁴³ Se rådets rambeslut 2008/913/RIF av den 28 november 2008 om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen.

om brottsoffers rättigheter, och strikt tillämpa likabehandling och lagstiftning mot diskriminering,

- organisera medborgarkunskapsprogram för alla tredjelandsmedborgare som ett sätt att främja integrationen i värdsamhället och förståelsen och respekten för EU:s värderingar.

4.2 Verktyg till stöd för integration

4.2.1 Samordning av politiska åtgärder

Integrationen av invandrare är en politisk prioritering som måste drivas inte bara på olika politikområden men även på olika nivåer (EU, nationellt, regionalt och lokalt) och genom att involvera icke-statliga intressenter (civilsamhällets organisationer, inklusive migrantorganisationer och invandrargrupper, samt trosbaserade organisationer).

För att ta itu med de utmaningar som belysts ovan bör EU spela en mer framträdande roll för att samordna och ansvara för kontakterna mellan olika aktörer och intressenter på området integration av invandrare. Av denna anledning kommer Europeiska kommissionen att uppgradera det nuvarande nätverket med nationella kontaktpunkter för integration⁴⁴ till ett **europiskt integrationsnätverk** med en starkare samordningsroll och ett mandat för ömsesidigt lärande. Kommissionen kommer att stödja utbyten mellan medlemsstaterna inom nätverket via målinriktade lärandeaktiviteter såsom studiebesök, kollegiala granskningar, ömsesidigt bistånd och seminarier för ömsesidigt lärande om särskilda aspekter av integrationen. Nätverket kommer att främja ett samarbete med nationella, lokala och regionala myndigheter, civilsamhällets organisationer och andra nätverk på EU-nivå mellan medlemsstater på närliggande politiska områden (sysselsättning, utbildning, jämställdhet, etc.).

Sedan 2009 tillhandahåller ett integrationsforum på EU-nivå⁴⁵ en plattform där civilsamhället och de europeiska institutionerna kan diskutera integrationsfrågor. Från och med 2015 utvecklades integrationsforumet till det **Europeiska migrationsforumet**, som täcker ett bredare spektrum av ämnen rörande migration och asyl.

Dessutom hanterar EU-samarbetet på områdena utbildning, ungdom, kultur och idrott samt sysselsättning och social inkludering de utmaningar som rör integration av migranter. Mål fastställs inom ramen för Europa 2020-strategin för tillväxt och sysselsättning på områdena utbildning, sysselsättning och social integration, i syfte att övervaka och främja strukturreformer. Integrationsresultaten för tredjelandsmedborgare i medlemsstaterna har också analyserats och övervakats i landsrapporter och landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen, med fokus dels på integrationen på arbetsmarknaden, dels på utbildning, för att främja bättre resultat och social integration⁴⁶.

I november 2015 beslutade rådet och kommissionen att intensifiera samarbetet rörande inkluderande utbildning, jämställdhet, rättvisa, icke-diskriminering och främjande av medborgarkompetens inom ramen för Utbildning 2020 (den strategiska ramen för europeiskt

⁴⁴ Se <https://ec.europa.eu/migrant-integration/index.cfm?action=furl.go&go=/the-eu-and-integration/eu-actions-to-make-integration-work>.

⁴⁵ Integrationsforumet upprättades av Europeiska kommissionen i samarbete med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

⁴⁶ Se http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_sv.htm.

samarbete på utbildningsområdet)⁴⁷, och EU-arbetsplanen för ungdomsfrågor för 2016–2018⁴⁸.

Dessutom har kommissionen inrättat ett partnerskap inom ramen för EU-agendan för städer med fokus på integrationen av tredjelandsmedborgare där kommissionen, medlemsstaterna, städer och företrädare för det civila samhället gemensamt ska utarbeta konkreta åtgärder för att främja integrationen. Detta arbete förstärktes genom inledningen av politiska rundabordsdiskussioner mellan kommissionen och de europeiska städerna för att främja den långsiktiga integrationen⁴⁹. Det övergripande målet är att stärka dialogen med lokala och regionala myndigheter och det civila samhället (inklusive invandrargrupper och diasporaorganisationer) genom regelbundna möten där man diskuterar integrationspolitik och resursfrågor.

4.2.2 Finansiering

Integrationspolitikens framgång beror på förhållandet mellan en strategisk, samordnad och flerdimensionell politisk ram och ett adekvat finansieringsstöd.

EU har stött integrationsåtgärderna genom särskild finansiering och mer allmänt genom instrument som påverkar den ekonomiska och sociala sammanhållningen i medlemsstaterna. Under den förra finansieringsperioden (2007–2013) utbetalades 825 miljoner euro inom ramen för Europeiska integrationsfonden. Halvtidsutvärderingen av Europeiska integrationsfonden⁵⁰ visade att i de flesta medlemsstater skulle de projekt som finansieras genom fonden inte ha utförts om finansieringen uteblivit. I flera medlemsstater har fonden bidragit till en förstärkning och utvidgning av verksamhet som bedrivs av icke-statliga organisationer och lokala aktörer med avseende på integration, och har främjat dialog och utbyte av idéer och god praxis bland de parter som berörs av integrationsprocessen⁵¹. Utöver detta särskilda stöd var också betydande belopp tillgängliga för medlemsstaterna inom ramen för strukturfonderna till stöd för integrationsrelaterade åtgärder för att förbättra den sociala integrationen och tredjelandsmedborgares tillgång till utbildning och arbetsmarknad. Till exempel samfinansierade Europeiska socialfonden (ESF) åtgärder som har nått mer än fem miljoner av dessa personer⁵². Denna finansiering utgjorde emellertid bara en del av de totala investeringar som görs inom medlemsstaterna.

Enligt den nuvarande fleråriga budgetramen 2014–2020 har 765 miljoner euro öronmärkts av medlemsstaterna för integration inom ramen för deras nationella Amif-program. Denna siffra utgör en liten minskning jämfört med den föregående perioden samtidigt som behoven rent faktiskt är större, och den har nu visat sig vara otillräcklig för den nuvarande situationen mot bakgrund av de totala investeringar som medlemsstaterna måste göra.

⁴⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=URISERV:ef0016&from=SV>

⁴⁸ Se <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13631-2015-INIT/sv/pdf>.

⁴⁹ Se http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2016/04/04-05-2016-long-term-management-of-migratory-flows-a-new-partnership-between-the-commission-and-european-cities.

⁵⁰ Se <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0847&from=SV>

⁵¹ Projekten är främst inriktade på språkutbildning, medborgarkunskap, att underlätta tillgången till arbetsmarknaden, utbyten med värdsamhället/interkulturell dialog samt kapacitetsuppbyggnad för integrationspolitiska intressenter, inklusive utveckling av verktyg och indikatorer.

⁵² Andra fonder, såsom Erasmus+, har under 2014–2015 finansierat mer än 200 projekt som är inriktade på flyktingar eller som hanterar utmaningar som rör integrationen av flyktingar.

Det var mot bakgrund av detta som ordförande Juncker, i sitt tal om tillståndet i Europeiska unionen i september 2015⁵³, sade att varje medlemsstat måste se över sin politik för stöd, integration och delaktighet, och meddelade att kommissionen åtar sig att undersöka hur EU-medel skulle kunna användas till stöd för dessa ansträngningar. Kommissionen följde upp detta genom att kartlägga potentialen för de olika fonderna med gemensam förvaltning när det gäller att stödja integrationen, samt den roll som internationella finansinstitut kan spela. Kommissionen utarbetade också vägledningsdokument för att hjälpa medlemsstaterna förbättra den strategiska och samordnade användningen av relevanta EU-medel för att uppnå snabbare och effektivare resultat på fältet⁵⁴.

Betydande summor finns att tillgå för medlemsstaterna under den innevarande programperioden för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna), och det finns stort utrymme för att använda dessa medel till stöd för integrationsåtgärder. I synnerhet Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) stöder investeringar som rör social integration, utbildning och arbetsmarknad⁵⁵. Inom ramen för ESF finns t.ex. 21 miljarder euro att tillgå för alla medlemsstater för att främja social integration samt kampen mot fattigdom och diskriminering, och medlemsstaterna har allokerat 21,4 miljarder euro inom ramen för Eruf. Eruf kan bidra till åtgärder som stöder investeringar i infrastruktur för sysselsättning, social integration och utbildning samt bostäder, hälsa, stöd till nystartade företag och fysisk, ekonomisk och social förnyelse av eftersatta samhällen i stads- och landsbygdsområden, bland annat genom programmet för innovativa åtgärder i städerna⁵⁶.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) kan bidra till att stödja integrationen inom ramen för prioriteringen ”främja social delaktighet, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling på landsbygden”, som uppgår till 14,4 miljarder totalt och som omfattar möjligheter till skapande av arbetstillfällen och tillhandahållande av grundläggande tjänster samt åtgärder för social integration.⁵⁷

Kommissionen arbetar aktivt med alla berörda parter för att se till att alla finansieringsinstrument utnyttjas maximalt och på ett integrerat och strategiskt samordnat sätt.

⁵³ Se http://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/state_of_the_union_2015_en.pdf.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/docs/synergies_between_amif_and_other_eu_funds_in_relation_to_migrants_en.pdf och <http://ec.europa.eu/esf/BlobServlet?docId=14499&langId=en>.

⁵⁵ Båda fonderna erbjuder även finansiering för kapacitetsuppbyggnad, god förvaltning och stöd till små och medelstora företag, vilket också kan bidra till de totala investeringarna till stöd för integration av tredjelandsmedborgare.

⁵⁶ En särskild vägledning utfärdades 2015 av Europeiska kommissionen till medlemsstaterna för att de inom ramen för ESI-fondernas program skulle ta itu med segregeringen av marginaliserade grupper, däribland migranter, när det gäller utbildning och bostäder. Se http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/thematic_guidance_fiche_segregation_en.pdf.

⁵⁷ Inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna kan Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) bidra till den sociala integrationen av invandrare genom att ge dem utbildning samt startbidrag om de vill bli egenföretagare. Den kan också stödja genomförandet av samordnade lokala utvecklingsstrategier som även kan tillhandahålla ett brett utbud av tjänster för migranter. Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead) kan stödja tillhandahållandet av grundläggande materiellt bistånd och/eller åtgärder för social integration till tredjelandsmedborgare om de ingår i den målgrupp som definieras på nationell nivå. Erasmus+ ger 400 miljoner euro till medlemsstaterna för att förbättra den sociala integrationen genom utbildning. EU har finansierat forskning om integration av migranter inom det sjunde ramprogrammet och Horisont 2020. En redogörelse av de viktigaste rönerna på grundval av de mest tillämpliga resultaten kan återfinnas i översynen av politiken, ”Research on Migration: Facing Realities and Maximising Opportunities” (2016), s. 51–87.

Kommissionen främjar ett utbyte av erfarenheter mellan aktörer och fonder och en förstärkning av de berörda aktörernas förmåga att garantera ett sammanhängande tillvägagångssätt. En intensifierad dialog och ömsesidigt lärande äger redan rum via kommittén för Amif och fonden för inre säkerhet⁵⁸. Ett annat exempel är Europeiska socialfondens nyligen inrättade transnationella nätverk för samarbete om migration, som sammanför ESF:s förvaltningsmyndigheter, arbetsmarknadens parter och andra berörda aktörer för att utbyta erfarenheter om hur man bäst använder ESF-medel (också mot bakgrund av synergier med Amif) för integrationen av tredjelandsmedborgare. Kommissionen kommer att fortsätta fördjupa sin strategiska dialog med enskilda medlemsstater genom särskilda möten och genom att erbjuda skräddarsydd vägledning för att maximera användningen av tillgängliga medel och för att utforska ytterligare möjligheter inom ramen för de befintliga programmen.

Dessutom kommer kommissionen att fortsätta uppmuntra medlemsstaterna, de regionala och lokala myndigheterna samt arbetsmarknadens parter och icke-statliga organisationer till att maximalt utnyttja partnerskapsmekanismerna för genomförandet av EU-fonderna⁵⁹. Medlemsstaterna bör optimera möjligheterna för organisationer, särskilt de som använder innovativa metoder, att delta i inbjudan att lämna in projektförslag inom ramen för dessa fonders nationella program.

Slutligen avser kommissionen att stärka EU:s finansiella stöd till medlemsstaterna för integration av tredjelandsmedborgare inom ramen för Asyl-, migrations- och integrationsfonden i samband med budgetförslaget för 2017.

5. NÄSTA STEG

I denna EU-handlingsplan om integration fastställer kommissionen de politiska prioriteringarna och verktygen för de konkreta åtgärder som ska vidtas på EU-nivå till stöd för integrationsåtgärder som vidtas på medlemsstatsnivå, för att ytterligare utveckla och stärka integrationspolitiken inom EU. I vår strävan att skapa mer motståndskraftiga, sammanhängande och i slutändan starkare samhällen är det nu genomgående dags att öka takten. Kommissionen kommer att fortsätta integrera prioriteterna för integration av invandrare, icke-diskriminering och delaktighet i alla relevanta politiska åtgärder och på alla områden, och förväntar sig att medlemsstaterna gör detsamma.

Dessutom kommer kommissionen att fortsätta övervaka integrationspolitiken och dess resultat genom att bygga på och vidareutveckla de aktuella verktygen och indikatorerna, bland annat genom att ytterligare stärka samarbetet med de berörda aktörerna⁶⁰. På grundval av detta

⁵⁸ Fonden för inre säkerhet.

⁵⁹ Detta ligger i linje med bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna, EUT L 74, 14.3.2014, s. 1–7.

⁶⁰ Exempelvis har EU tillsammans med OECD inlett en gemensam internationell jämförelse av integrationsresultat som tillhandahåller riktmärken för beslutsfattare så att de kan jämföra resultaten i sina egna länder med resultaten i andra länder och fastställa vad som utgör god praxis. OECD/Europeiska unionen (2015), *Indicators of Immigration Integration 2015 – Settling In*. Integrationsresultaten på lokal nivå kommer också att analyseras i framtiden. Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter arbetar för närvarande med att övervaka den sociala integrationen och deltagandet av migranter och deras avkomlingar i samhället ur ett grundläggande rättighetsperspektiv, och kommer under 2017 att offentliggöra resultaten från den andra omgången av den största EU-omfattande undersökningen av upplevelser av diskriminering, utsatthet för hatbrott samt migranternas och minoriteternas deltagande i samhället (EU-MIDIS II).

kommer kommissionen att fortsätta analysera integrationsresultaten med avseende på tredjelandsmedborgare, och där så är lämpligt ge vägledning till medlemsstaterna inom ramen för den europeiska planeringsterminen⁶¹.

Medlemsstaterna uppmanas för egen del att på grundval av denna handlingsplan uppdatera och stärka sin integrationspolitik för lagligen bosatta tredjelandsmedborgare mot bakgrund av nya och framtida utmaningar, och att se till att alla relevanta politiska åtgärder är inriktade på att stödja målet med att bygga samhällen med större sammanhållning. Förutom Amif-finansieringen, som är skraddarsydd för integrationsfrågor, bör medlemsstaterna också strategiskt undersöka hur andra relevanta finansiella stöd vid rätt tillfälle kan kanaliseras inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfondprogrammen samt andra EU-instrument för finansiering till stöd för deras integrationsmål, och förbättra synergierna och komplementariteten mellan olika politiska områden och nivåer.

Kommissionen kommer att regelbundet se över genomförandet av de åtgärder som presenteras i denna handlingsplan och de framsteg som uppnås, och kommer dessutom att identifiera ytterligare åtgärder som måste vidtas, och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet.

FULLSTÄNDIG ÖVERSIKT ÖVER ÅTGÄRDER SOM PLANERAS PÅ EU-NIVÅ 2016–2017

	Åtgärder på EU-nivå till stöd för medlemsstaterna	Preliminär tidsplan	Viktiga aktörer
Åtgärder före avresan/före ankomsten	Starta projekt för att stödja effektiva åtgärder före avresan och före ankomsten, inklusive inom ramen för programmen för vidarebosättning (t.ex. språkutbildning, information om destinationslandets kultur och värderingar, etc.) inom ramen för Amif	2016/2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället, tredjeländer
	Samarbeta med medlemsstaterna för att stärka samarbetet med utvalda tredjeländer rörande åtgärder före avresan enligt Valletthandlingsplanen	2016	Kommissionen, medlemsstaterna, tredjeländer
	Europeiska unionens asylbyrå kommer att underlätta utbytet av bästa praxis på området integrationsåtgärder före avresan	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
Utbildning	Ge tillgång till språkbedömning och språkinläring online inom ramen för Erasmus+ för runt 100 000 nyanlända tredjelandsmedborgare, särskilt flyktingar	2016	Kommissionen
	Främja evenemang för ömsesidigt lärande för nationella och regionala myndigheter om välkomstklasser, kompetens- och språkbedömning, stöd för ensamkommande barn, interkulturell medvetenhet, erkännande av akademiska meriter och integration inom den högre utbildningen	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna

⁶¹ Se de landspecifika rekommendationer för 2016 som antogs den 18 maj 2016: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_sv.htm.

	Skapa europeiska nätverk för politiska åtgärder för forskare, yrkesutövare samt lokala och regionala beslutsfattare där de kan dela med sig av bästa praxis för integration av nyanlända personer genom formell och icke-formell utbildning	2017	Kommissionen
	Ta bort hinder för deltagandet i förskoleverksamhet för flickor och pojkar som är migranter från tredjeländer genom att utveckla den europeiska kvalitetsramen för förskoleverksamhet och barnomsorg, däribland stöd och tillhandahållande av hjälp till förskolans och barnomsorgens personal så att de kan reagera på migrantfamiljers särskilda situation	2016	Kommissionen, medlemsstaterna
	Främja kompetensutvecklingen för lågutbildade och lågkvalificerade personer inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Finansiera gränsöverskridande projekt och partnerskap för att främja en inkluderande utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor med särskild inriktning på projekt som rör migration och interkulturell dialog inom ramen för Erasmus+	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Fortsätta analysera integrationsresultaten med avseende på tredjelandsmedborgare inom ramen för den europeiska planeringsterminen	Varje år	Kommissionen
	Ge stöd till lärare och skolpersonal med avseende på hur man främjar en inkluderande undervisning och tar itu med de specifika behov som studerande som är migranter har samt flyktingars integration genom online-kurser och professionell utvecklingsverksamhet med hjälp av onlineplattformen School Education Gateway	2016	Kommissionen
Arbetsmarknad och yrkesutbildning	Utveckla en "verktygslåda för färdigheter för tredjelandsmedborgare" inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa för att stödja en skyndsam identifiering av asylsökandes, flyktingars och andra tredjelandsmedborgares färdigheter och kvalifikationer	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Förbättra erkännandet av tredjelandsmedborgares <u>akademiska</u> meriter bland annat genom att <ul style="list-style-type: none"> – utbilda mottagningsanläggningarnas personal för att förfaranden för erkännande snabbare ska kunna inledas, – förbättra tillgången till förfaranden för erkännande av akademiska meriter för personer som åtnjuter internationellt skydd, – förbättra kommunikationskanalerna för informationsutbyte mellan Enic/Naric-centrum och berörda intressenter, inklusive icke-statliga organisationer som bedriver utbildningsverksamhet på mottagningsanläggningar, – utveckla en verktygslåda för utvärderare av examina som stöder erkännandet av flyktingars akademiska meriter 	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Förbättra insynen i och förståelsen av kvalifikationer som förvärvats i tredjeländer genom en översyn av den europeiska referensramen för kvalifikationer (förslag till rådets rekommendation som antagits inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa) som kommer att förbättra referensramens	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna

	genomförande och utvidga dess räckvidd till att omfatta möjligheten att fastställa kopplingar till referensramar för kvalifikationer från andra områden i världen		
	Finansiera projekt som främjar ”snabbspår” in på arbetsmarknaden och i yrkesutbildningen (t.ex. genom bedömning och kontroll av färdigheter, sysselsättningsinriktad språkutbildning, arbetsplatsbaserad utbildning) samt integration på arbetsmarknaden av flyktingar och kvinnor (EaSI/Amif)	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Främja utbytet av lovande praxis för integration på arbetsmarknaden genom befintliga nätverk och program (Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, samordnare av ungdomsgarantin, programmet för ömsesidigt lärande och det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling)	2016	Kommissionen, medlemsstaterna
	Bygg upp ett online-arkiv med lovande metoder för integration på arbetsmarknaden för asylsökande och flyktingar som en kunskapskälla som kan användas av beslutsfattare i medlemsstaterna	2016	Kommissionen, medlemsstaterna
	Science4Refugee: ett initiativ som matchar flyktingar och asylsökande som har en vetenskaplig bakgrund med lämpliga arbetstillfällen på universitet och forskningsinstitutioner i EU	2016–2017	Kommissionen
	Tillhandahålla finansiering för att stärka kapaciteten hos kommuner och lokala myndigheter när det gäller mottagande- och integrationspraxis för flyktingar, med fokus på integration på arbetsmarknaden	2016/2017	Kommissionen, medlemsstaterna, lokala och regionala myndigheter
	Fortsätta analysera integrationsresultaten med avseende på tredjelandsmedborgare inom ramen för den europeiska planeringsterminen	Varje år	Kommissionen
	Förbättra den uppsökande verksamheten med avseende på unga sårbara människor som varken arbetar eller studerar, inklusive de som har invandrarbakgrund, inom ramen för ungdomsgarantiprogrammen	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Identifiera bästa praxis för att främja och stödja migranternas entreprenörskap och finansiera pilotprojekt för spridningen av bästa praxis	2016	Kommissionen, medlemsstaterna
	Genom den europeiska tävlingen för social innovation kan man belöna innovationer när det gäller produkter, teknik, tjänster och modeller som kan stödja integrationen av flyktingar och andra tredjelandsmedborgare	2016	Kommissionen, den privata sektorn
	Främja utbytet av lovande praxis för integration i yrkesutbildningen och det ömsesidiga lärandet genom befintliga initiativ och program (Europeiska alliansen för lärlingsutbildning, Europeiska pakten för ungdomsfrågor, Erasmus+, ESF, Utbildning 2010)	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, den privata sektorn
Tillgång till grundläggande tjänster	Främja användningen av EU-medel för mottagning, utbildning, bostäder, hälsovård och sociala infrastrukturer för tredjelandsmedborgare	2016–2017	Kommissionen
	Stärka samarbetet med Europeiska investeringsbanken för att tillhandahålla finansiering för tillfälliga bostäder och hälsovårdsanläggningar för nyanlända tredjelandsmedborgare samt	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, EIB

	subventionerade bostäder		
	Främja det ömsesidiga lärandet mellan medlemsstaterna om hur man hanterar utmaningarna rörande bostäder	2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Stödja bästa praxis i tillhandahållandet av vård för utsatta tredjelandsmedborgare och flyktingar, inbegripet kvinnor, barn och äldre personer, inom ramen för folkhälsoprogrammet (den årliga arbetsplanen för 2016)	2016	Kommissionen, medlemsstaterna, intressenter på hälsoområdet
	Utarbeta pilotutbildningsmoduler för vårdpersonal och tjänstemän inom brottsbekämpningen om hälsa för tredjelandsmedborgare i syfte att uppgradera och stärka primärvårdspersonalens färdigheter och förmåga, och främja en helhetssyn på vården av enskilda	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, intressenter på hälsoområdet
Ett aktivt deltagande och social integration	utarbete handböcker och verktyglådor för aktörer rörande kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer, interkulturell dialog, tredjelandsmedborgares aktiva deltagande i värdsamhällets politiska, sociala och kulturella liv samt i idrott, och rörande vad ungdomsarbete kan bidra med	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, intressenter på utbildningsområdet
	Starta projekt för att främja den interkulturella dialogen och de europeiska värderingarna genom kultur, film och konst (Kreativa Europa)	2016	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Finansiera projekt för att främja tredjelandsmedborgares deltagande i det politiska, sociala och kulturella livet inom ramen för Amif	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Finansiera nätverk av städer, vänortssamarbeten och projekt inom det civila samhället om medborgardeltagande, inklusive för tredjelandsmedborgare, inom ramen för programmet Ett Europa för medborgarna	2016–2020	Kommissionen, medlemsstaterna, lokala och regionala myndigheter, civilsamhället
	Ta itu med främlingsfientligheten genom att öka medvetenheten och främja bästa praxis för att motverka främlingsfientliga handlingar och främlingsfientlig propaganda mot bakgrund av EU:s nyligen inrättade högnivågrupp om kampen mot rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans	2016 framåt och	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Främja projekt som hanterar integrationen av flyktingar genom den europeiska volontärtjänsten (del av Erasmus+-programmet)	2016	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Finansiera projekt för att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet, inklusive hatbrott och hatpropaganda, samt initiativ för att skapa bättre förståelse mellan samhällsgrupper, och för att främja interreligiösa och interkulturella aktiviteter och projekt samt EU:s icke-statliga organisationers bekämpning av diskriminering inom ramen för programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Skapa en webbsida som utgör en gemensam kontaktpunkt för att tillhandahålla information om den relevanta EU-finansieringen till stöd för projekt och initiativ för att främja tolerans och bekämpa rasism, främlingsfientlighet och diskriminering	2016	Kommissionen
	Finansiera projekt för att sprida och kopiera god praxis som främjar social integration på	2016–2017	Kommissionen

	gräsrotsnivå, inbegripet integrationsprojekt inom ramen för Erasmus+		
	Utarbeta en verktygslåda för beslutsfattare och ungdomsledare rörande hur ungdomsarbete och informellt och icke-formellt lärande bidrar till integrationen	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, intressenter på utbildningsområdet
	Finansiera transnationella kulturella och audiovisuella projekt till stöd för flyktingars integration inom ramen för Kreativa Europa	2016	Kommissionen, civilsamhället
	Inleda projekt för att främja den sociala integrationen via ungdoms- och idrottsaktiviteter inom ramen för Erasmus+	2016	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Finansiera projekt för tidig identifiering, skydd och integration av tredjelandsmedborgare som är offer för människohandel, inklusive ett fokus på barn och ensamkommande barn inom ramen för Amif	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
	Fortsätta samarbeta med Europaparlamentet och rådet till förmån för ett antagande av direktivet mot diskriminering		
	Identifiera och sprida god praxis till stöd för kvinnor	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, civilsamhället
Verktyg för samordning, finansiering och översyn	Stärka nätverket av nationella kontaktpunkter för integration och omvandla det till ett ”europeiskt integrationsnätverk” för att främja det ömsesidiga lärandet mellan medlemsstaterna	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Främja samarbetet mellan olika styrelse- och förvaltningsnivåer, inklusive på regional och lokal nivå, genom ett partnerskap inom ramen för EU-agendan för städer som är inriktat på integrationen av tredjelandsmedborgare	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, lokala och regionala myndigheter
	Stödja innovativa åtgärder på lokal nivå genom målinriktad finansiering, inklusive inom ramen för programmet för innovativa åtgärder i städerna	2016–2017	Kommissionen, lokala och regionala myndigheter
	Förbättra samordningen och den strategiska anpassningen av EU:s samtliga relevanta finansieringsinstrument för att öka effekten av EU-stödet på den övergripande integrationen av tredjelandsmedborgare	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Stärka samarbetet med de ansvariga nationella myndigheterna genom särskilda utbyten och besök inom de relevanta EU-fonderna	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna
	Stärka alla de berörda aktörernas medverkan mot bakgrund av partnerskapsprincipen och ett delat ansvar, bland annat genom att stödja erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer rörande användningen av ESF-medel för integrationen av flyktingar genom ESF:s transnationella nätverk för samarbete om migration	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, andra aktörer
	Samla in ytterligare bevis för integrationen på EU-nivå, bland annat genom övervakning av integrationsresultaten på lokal nivå	2016–2017	Kommissionen, medlemsstaterna, även i samarbete med OECD
	Övervaka den sociala integrationen och deltagandet i samhället av migranter som är tredjelandsmedborgare ur ett grundläggande rättighetsperspektiv	2016	EU:s byrå för grundläggande rättigheter

